

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola: **Bergvallaskolan**

Läsåret: 2022/2023

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Bergvallaskolan	Planen gäller Från ht 22 till vt 23
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) F-klass-6 och fritids	
Ansvariga för planen Rektor samt personal på skolan	

Lagrums

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Barnkonventionen

- Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro (artikel 2).
- Konventionsstaterna erkänner att ett barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning bör åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället (artikel 23).

Enligt Lgr11 är skolans mål att vi respekterar andra människors egenvärde och att vi tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor. Vi ska förstå andra människors situation och utveckla en vilja att handla för deras bästa.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Vi håller det främjande arbetet levande genom att:

- **Ha plan mot diskriminering och kränkande behandling synlig i varje klassrum**
- **Vi samtalar medvetet om oss som individer – vi bejakar mångfald - då vi utgår ifrån att vi alla har många talanger som berikar vår gemenskap**
- **Vi vet att normer smittar precis som känslor gör och förstår att det inte räcker att tillrättavisa elever som betar sig oempatiskt mot varandra. Vi behöver smitta elever med det normsystem vi själva uppskattar och vill implementera här på skolan.**
- **Vi använder leken, dilemmakort, rollspel, tidningsartiklar, filmer och gosedjur i det främjande arbetet mot diskriminering.**

Diskrimineringslagen kräver att varje skola:

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon diskrimineringsgrund.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier - förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Klassråd, Elevråd och Skolråd. Eleverna är delaktiga i revidering av skolans ordningsregler. Våra regler diskuteras kontinuerligt efter behov. Eleverna är med i kartläggning genom enkäter och samtal på klass- och elevråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Skolråd – rektor informerar om planen på skolrådet där även diskussioner om planens genomförande diskuteras. Den färdiga planen finns på kommunens hemsida under Bergvallaskolan.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Utvärdering i juni och fastställande av ny plan under september/oktober. Arbetet med genomförandet sker kontinuerligt. Det räcker inte med att undervisa om de sociala målen – de ska vara synliga i skolans vardag, i all verksamhet och i alla ämnen.

Kartläggning

Varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna fyller i skolans trivselenkät en gång per termin. Arbetsro och raster tas upp på klassråd kontinuerligt. Gemensamma frågor tas vidare till Elevrådet som diskuterar raster, regler och attityder t.ex. Dessa diskussioner mynnar ut i skolans gemensamma ordningsregler.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner på a-lag och studiedagar utifrån elevernas svar på trivselenkäten.

Hur kartläggningen har genomförts

Diskussioner på a-lag och studiedagar. Analys av enkäter både från elever och föräldrar (kommunens enkät åk 2 och 5). Kunskap om och förhållningssätt till elever med speciella behov i de olika klasserna förmedlas till all personal.

Resultat av kartläggning

Lekdagen i augusti är en viktig dag som klass 6 ansvarar för. Det är ett bra sätt att starta läsåret och introducera nya elever på skolan. Det kommer vi att fortsätta med.

Enkäterna visar att de flesta elever upplever skolan som en trygg arbetsplats. Oro finns runt idrottssalarnas omklädningsrum. Där vi sett ett behov har åtgärder vidtagits.Handledning årskursvis eller av Elevhälsan sker kontinuerligt.

Elevrådet gör trygghetsvandringar varje läsår där resultatet analyseras och åtgärder vidtas efter detta. Ofta är det saker vaktmästaren lätt kan åtgärda.

Fritids har fritidsmöten där eleverna tar upp allt från konflikter till förslag på aktiviteter. Detta sker fortlöpande och verksamheten ändras efter detta.

Rastverksamhet leds av fritids som utvärderar hur lekarna har upplevts av eleverna, nya lekar eller anpassningar i lekar vi redan har sker kontinuerligt.

Personalens arbetslag diskuterar ständigt uppkomna situationer som vi gemensamt behöver lösa. Vi gör det antingen tillsammans med eleverna eller så är det vi vuxna som måste sätta stopp för en aktivitet.

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.

Diskrimineringsgrund Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Vad ska göras? Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Språkbruk – vara uppmärksam på elevers sätt att tala till och om varandra.	kontinuerligt	All personal	Utvärdering Juni -23
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Lyfta och diskutera dessa frågor främst i samband med so/no undervisning eller när det passar i stunden	kontinuerligt	All personal	Utvärdering Juni-23
Etnisk tillhörighet	I alla undervisningssituationer och vid samtal med elever	kontinuerligt	All personal	Utvärdering Juni - 23
Religion eller annan trosuppfattning	Värdegrundsfrågor behöver diskuteras i alla ämnen hela tiden för att motverka felaktiga uppfattningar.	kontinuerligt	Undervisande personal samt alla personal vid uppkomna situationer	Utvärdering Juni- 23
Funktionsnedsättning	Värdegrundsfrågor som diskuteras kontinuerligt	Vid alla uppkomna situationer	All personal	Utvärdering Juni- 23
Sexuell läggning	Lyfta och diskutera dessa frågor i undervisning när situationer uppstår samt förebyggande.	Under hela läsåret	All personal	Utvärdering Juni- 23
Ålder	Värdegrundsfrågor	Vid alla uppkomna situationer	All personal	Utvärdering Juni- 23
Ansvarig för den löpande dokumentationen:	Rektor samt all personal			

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
Åtgärd nr Åtgärder för att förebygga incidenter på platser eller i situationer som framkommit i kartläggningen.	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
Skolgården – elevrådet går runt och påvisar farliga/otäcka platser	Skolgårdsinventering (Identifiera cool spots)	Ht start	Rektor och vaktmästare	På a-lag efter promenadens genomförande.
Trivselenkät	Genomförs en gång per termin med tillägg om beteende på internet.	Ht/vt	All personal	På a-lag, analys med Elevhälsan.
Stopp min kropp	Pedagoger arbetar med arbetsområdet utifrån ålder under november månad.	Under läsåret	Undervisande personal	A-laget efter Genomförandet.
FN dagen	Tonvikt på allas lika värde. Gemensam samling i skolan.	24.10	Undervisande personal	A-lag i nov.
Rastverksamhet	Riktad rastverksamhet under lunchraster. Vi identifierar s.kl. ”cool spots” på skolgården.	Hela läsåret	Fritidspersonal	Kontinuerligt.
Temagrupper	Tema i åldersblandade grupper (uppehåll pga. restriktioner).	Hela läsåret	All personal	Efter varje genomförd temadag.
Vi-skapande aktiviteter	Skoljogg, skollopp, fotbollsturnering, friluftsdagar, läsdagar.	Hela läsåret	All personal	kontinuerligt
Lovverksamhet	Arbeta i Teman i alla åldersgrupper under längre lov	loven	Fritidspersonal	Efter varje genomfört tema.
Rastvärdar	Ett system med rastvärdar som finns som trygga vuxna och kan hjälpa elever i leken på rasterna. Tydligt rastvärdsschema över var värden ska befinna sig på skolgården. Sexorna hjälper till att vara rastvärdar.	Under läsåret	Rastvärdar	Juni-23.

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår skola ska all personal vara observant och uppmärksamma situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

Handledning av speciallärare varje vecka tillsammans med undervisande personal i klassen. En kontinuerlig utvärdering och anpassning sker utifrån gruppens och den enskilda elevens behov. Personalen har även möjlighet att få handledning av Elevhälsan som kan gå in och stötta i klasser.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och på särskild blankett.

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Skolan följer kommunens plan för kränkningsärenden och gör anmälningar som skickas till kommunens ansvariga.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elever

Då personal får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ska utredning påbörjas skyndsamt. Utredningens omfattning måste avgöras från fall till fall. Rektor ansvarar för att utredning genomförs.

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen och kontaktar samma dag berörda elevers mentorer. Samma personal anmäler detta till rektorn. Rektorn anmäler till huvudman enligt ovan beskrivna rutin.

Skolan följer kommunens riktlinjer.

2. Samtal med den/de som är utsatt. Tillvägagångssätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.

Skolan följer kommunens riktlinjer.

3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.

Skolan följer kommunens riktlinjer.

4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt "situationen".

Skolan följer kommunens riktlinjer.

5. Mentor/klasslärare eller annan personal kontaktar elevernas vårdnadshavare och informerar om hur skolan arbetar i ärendet.

Skolan följer kommunens riktlinjer.

6. Individuell plan för åtgärder upprättas för varje enskilt fall.

Åtgärder:

- Ha återkommande samtal med barn, elever och eventuella vårdnadshavare.
- Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
- Göra insatser med hjälp av elevhälsa (ex. kurator, psykolog).

7. Efter 1–2 veckor hålls ett uppföljningssamtal med eleven och andra inblandade. Känner eleven att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring eleven är samma som punkt 1–7 i exempel ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen. Utredningsgången ovan, i punkt 1–7, ska vara grund för utredningen kring personalen.

Rutiner - uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste skolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

Utredningsgången kring eleven är samma som punkt 1 till 7 i exempel ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.

Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

All personal på skolan har ansvar för att anmäla och dokumentera händelser som är diskriminerande eller kränkande. Ärendena dokumenteras av personalen för fortsatta åtgärder

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Planen tas upp under lektionstid både vid införandet och kontinuerligt under läsåret.

Förankring hos vårdnadshavare

Visas på föräldramöte samt skolråd, skickas hem som bilaga i ett veckobrev

Förankring hos skolans personal

Diskussioner i alla forum som arbetslag, handledning och på studiedagar förs kontinuerligt.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

De insatser vi gjort har fått stor respons. Vi fortsätter att utveckla insatser kontinuerligt. Temadagar – oftare och kortare tid. Vi har inte arbetat åldersintegrerat då vi har haft restriktioner att följa.

Rastverksamhet – uppskattas av många elever. Vi har i år haft dessa på lunchrasterna.

Lekdag – en viktig dag för klass 6 som planerar och genomför dagen. Ett bra sätt att elever från olika årskurser träffas på ett lekfullt sätt.

Värdegrundsfrågor – att ständigt uppmärksamma ett dåligt språk som kränker och nedvärderar andra både på nätet och i skolans miljö. Det arbetet fortsätter och är viktigare än någonsin.

Ansvar som medmänniska – i det dagliga arbetet med våra barn uppmärksamma allas lika värde.

Årets elev utsågs. Det kommer vi att fortsätta med då eleverna nominerar kamrater utifrån hur de är med kompisar. Goda förebilder är viktigt.

Trivselenkäter – frågorna har reviderats och analysen av svaren har gjorts i arbetslag och tillsammans med elevhälsan.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personal samt rektor på Bergvallskolan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor samt all personal på skolan

Årets plan ska utvärderas
senast
juni 2023

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor: Anita Majava

Skolsköterska: Eva-Lena Berg

Kurator: Joel Francén

tel.nr.0141-225870

tel.nr.0141-225645

tel.nr.0141-225855

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen artikel 2

Våra ordningsregler

1. Vi ska ha arbetsro i klassrummet
2. Vi tar ansvar för det vi gör, säger och skriver i skolan och på nätet. Vi följer lärarens instruktioner.
Vi ska motverka diskriminering. Ingen ska bli förlöjligad eller behöva höra nedvärderande kommentarer. Ingen ska behandlas sämre än någon annan.
6 kap. skollagen (2010:800)
3. Vi tar ansvar för att komma i tid och hålla ordning på vårt arbets- och lekmaterial både på lektionstid och rasttid.
4. Vi är innanför skolans gränser. För skogen gäller att F-1 måste ha vuxen med sig och att 2-6 är innanför den gula markeringen.
5. Vi låter alla elever få vara med i spel och lek överallt på skolområdet. Vi har en god och trevlig attityd till andra personer.
6. Vi samarbetar och delar kojor med varandra i skogen. Vi tar inte saker från varandras kojor.
7. De saker vi lånar i rastboden lämnar vi tillbaka så att andra kan låna dem nästa rast. Alla sköter sina rastbodstider och utlåningskort så att boden kan hålla öppet.
8. Vi kastar inte saker och snöbollar. Det är en säkerhetsrisk och därför förbjudet.
9. Vi äter inte godis och tuggummi på skolan eller har med oss kolsyrade drycker eller söta drycker.
10. Vi har en mobilfri zon på hela skolans område under hela dagen 6:00 - 18:00. Måste man ha med sig telefon till skolan lämnar man in den på morgonen. På fritids ligger den kvar i väskan.
11. Vi använder hjälm i pulkabacken och när vi kör kickbike. Inlines och kickbike får endast köras på framsidan mellan skolbyggnaden och Lillifritids. Se upp så ni inte kör på Kingrutan eller där andra leker.
12. Ta inte med leksaker hemifrån. Skolan kan inte ta ansvar för att de försvinner eller går sönder.

